

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 21Cob/129/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2313202962
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Božena Husárová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2015:2313202962.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Boženy Husárovej a členov JUDr. Róberta Foltána a JUDr. Ľubomíra Bundzela v právnej veci žalobcu: Miloslav Lukáč, Slnecná 2983/29, Sereď, IČO: 32 361 165, zastúpený advokátom JUDr. Ľubošom Bajuzíkom, Nám. Slobody 2, Humenné proti žalovanému: Mesto Sereď, Nám. republiky 1176/10, Sereď, IČO: 00 306 169, zastúpený advokátom JUDr. Mariánom Haršánym, Horná č. 31, Trnava, o zaplatenie 28.768,04 eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Galanta č.k. 23Cb/7/2013-52 zo dňa 05.12.2013 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e**.

Žalovanému sa náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa zamietol návrh, ktorým žalobca žiadal uložiť žalovanému povinnosť zaplatiť sumu 28.768,04 eur s 9 % úrokom z omeškania od 07.09.2009 do zaplatenia a úroky od 1.1. 2004 do 30.9.2010 vo výške dvojnásobku základnej úrokovej sadzby zo sumy 10.000,- eur s poukazom na to, že dňa 01.11.1999 pod nátlakom uzatvoril žalobca so žalovaným Nájomnú zmluvu v znení Dodatku zo dňa 15.03.2004, predmetom ktorej bol prenájom nehnuteľností v k.ú. Z., zapísaných na LV č. XXX, za nájomné vo výške 100.000,- Sk ročne. Žalobca zistil, že vlastníctvo k prenajatých nehnuteľnostiam je predmetom súdneho sporu medzi žalovaným a O. S.. Žalovaný ale trval na platení nájomného, preto ak by nebol žalobca nájomné uhrádzal, žalovaný by mu neumožnil v prenajatých priestoroch vykonávať podnikateľskú činnosť. Výsledkom súdneho sporu o vlastníctvo vedenom medzi žalovaným a O. S. bolo rozhodnutie Okresného súdu Galanta v konaní pod spis. zn. 12C/86/2012, v ktorom bola O. S. určená za vlastníčku nehnuteľností a uvedený rozsudok bol potvrdený Krajským súdom v Trnave rozsudkom č.k. 10Co/32/2010-150 zo dňa 29.06.2010, čím bolo nepochybne preukázané, že žalovaný nebol vlastníkom prenajatých nehnuteľností, a tak sa na úkor žalobcu bezdôvodne obohatil a získal majetkový prospech plnením z právneho dôvodu, ktorý vynesení rozsudku Okresného súdu Galanta potvrdeného Krajským súdom v Trnave odpadol vo výške žalobcom hradeného nájomného. Žalobcovi tiež vznikla strata vo výške 6.350 eur, pretože v prospech žalovaného mal zloženú na účte vo S. a.s. čiastku 300.000,- Sk (10.000,- eur), s ktorou nemohol voľne nakladať.

Žalovaný vo vyjadrení k žalobe žiadal návrh ako nedôvodný zamietnuť z dôvodu premlčania. Žalobca sa domáha vrátenia peňažných prostriedkov, ktoré poukázal žalovanému v rokoch 1995 až 2004 na základe plnenia nájomnej zmluvy, ktorý nárok je ale s poukazom na právnu úpravu vyplývajúcu z ust. § 394 ods. 2 Obchod. zák. premlčaný a nárok vo výške 6.350,- eur, ktorý má byť stratou vzniknutou žalobcovi zložením sumy vo výške 300.000,- Sk v prospech žalovaného nie je žiadnym z dôvodov pre plnenie v dôsledku bezdôvodného obohatenia.

Súd prvého stupňa vo veci vykonal dokazovanie, pripojil spisy Okresného súdu Galanta sp. zn. 12C/86/2005 a sp. zn. 23C/21/2008, vypočul účastníkov, oboznámil sa s predloženými listinnými dôkazmi a dospel k záveru, že nárok žalobcu je potrebné zamietnuť.

Rozhodnutím Okresného súdu Galanta č.k. 12C/86/2005-128 zo dňa 13.09.2009 bolo preukázané, že za vlastníčku prenajatých nehnuteľností bola určená O. S., ktoré rozhodnutie bolo potvrdené i rozsudkom Krajského súdu v Trnave č.k. 10Co/32/2010-150 zo dňa 29.06.2010. Z konania vedeného pod spis. zn. 23C/21/2008 na Okresnom súde Galanta súd zistil, že sa v ňom Mesto Sereď ako žalobca domáhalo uloženia povinnosti žalovanému O. U. zaplatiť čiastku 9.958,18 eur titulom nájomného, ktorý návrh bola ale zamietnutý z toho dôvodu, že Mesto Sereď nebolo vlastníkom uvedených nehnuteľností. Na základe rozhodnutia č.k. 12C/86/2005-128 Okresného súdu Galanta a konania vedeného pod sp. zn. 23C/21/2008 mal súd preukázané, že nájomná zmluva uzatvorená medzi žalobcom a žalovaným zo dňa 01.11.1999 v znení jej dodatku zo dňa 15.03.2004 bola absolútne neplatným právnym úkonom, keď Mesto Sereď ako prenajímateľ nebolo vlastníkom nehnuteľností, ktoré prenajalo.

V súvislosti s charakterom a posúdením práva, ktoré je potrebné na predmetný nárok aplikovať, súd poukázal na právnu úpravu vyplývajúcu z ust. § 261 ods. 1, 5, 6 Obchod. zák. platného a účinného dňa 01.11.1999, podľa ktorého, záväzkové vzťahy medzi podnikateľmi, ak nie sú upravené v hlavne II Obchodného zákonníka a sú upravené ako zmluvný typ v Občianskom zákonníku, sa spravujú iba ustanoveniami Občianskeho zákonníka. V rozhodnom čase tak bolo možné aplikovať v tom čase aktuálne znenie Obchodného zákonníka, preto súd prvého stupňa zmluvu uzatvorenú medzi podnikateľom pri jeho podnikateľskej činnosti a samosprávnou územnou jednotkou posúdil podľa § 261 ods. 6 Obchod. zák., podľa ktorého znenia bola aplikácia Obchodného zákonníka vylúčená, jednalo sa o absolútny neobchodný záväzkový vzťah, na ktorý sa v celom rozsahu aplikoval Občiansky zákonník za situácie, ak by zmluva medzi účastníkmi o nájme nehnuteľnosti bola platnou. Z toho dôvodu by jednoznačne prichádzala do úvahy právna úprava vyplývajúca zo Občianskeho zákonníka, na rozdiel od tvrdenia žalovaného.

Pri posudzovaní záväzkového vzťahu súd dospel k záveru, že zmluva o nájme a dodatok k nej uzatvorený sú absolútne neplatné právne úkony podľa § 39 Obč. zák., ktoré nemali za následok vznik zmluvného vzťahu, čo znamená, že sa jedná o plnenie z neplatného právneho úkonu, ktoré je bezdôvodným obohatením a ktoré sa musí vydať (§ 451 Obč. zák.).

Právna úprava uvedená v ust. § 394 ods. 2 Obchod. zák., na ktoré poukazoval žalovaný sa týka iba určenia začiatku plynutia premičacej doby pri práve na vrátenie plnenia z neplatnej zmluvy, ale aplikovateľná je iba ak ide o zmluvy upravené v Hlavne II, časti III Obchod. zák., na podporu ktorého názoru prvostupňový súd poukázal na rozhodnutia NS ČR podľa ktorého, ak Obchodný zákonník neobsahuje zvláštne ustanovenia o premičaní práv z bezdôvodného obohatenia vzniknutého z neplatnej zmluvy, aplikuje sa právna úprava vyplývajúca z ust. § 107 Obč. zák. Prvostupňový súd z hľadiska právneho posúdenia poukázal na právnu úpravu bezdôvodného obohatenia uvedenú v úprave § 451 ods. 1, 2 Obč. zák. v spojení s § 456 Obč. zák.. Premičanie posudzoval podľa § 107 ods. 1, 2 a 3 Obč. zák. k čomu vzal do úvahy plynutie objektívnej trojročnej premičacej doby, v prípade úmyselného bezdôvodného obohatenia desaťročnej, pri ktorých je rozhodujúci okamih, kedy k získaniu bezdôvodného obohatenia skutočne došlo a ktorý v prípade absolútne neplatného právneho úkonu vzniká od vzniku takéhoto úkonu, v spojení pri bezdôvodnom obohatení so subjektívnou dvojročnou premičacou dobou, pre začiatok ktorej je rozhodujúci deň, keď sa oprávnený skutočne dozvedel, že na jeho úkor došlo k bezdôvodnému obohateniu. Keďže sa jednalo o postupné čiastočné plnenia, objektívna premičacia lehota plynula pre každé plnenie od okamihu, kedy k nemu došlo.

Pri vyhodnotení z konania vzídených skutočností, dôkazov a aplikovaní právnej úpravy týkajúcej sa nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia v súvislosti so vznesenou námietkou premičania, prvostupňový súd mal za preukázané, že právo žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 28.768,04 eur sa premičalo najneskôr dňom 21.07.2007, teda uplynutím objektívnej trojročnej lehoty počítanej odo dňa poskytnutia poslednej platby nájomného žalovanému, keď každú platbu nájomného

posudzoval z hľadiska premlčania samostatne vo vzťahu k uplynutiu troch rokov odo dňa jej zaplatenia žalovanému a žalobu o nárok uplatnení titulom vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 28 768,04 eur z dôvodu premlčania zamietol. K tvrdeniu žalobcu, že sa jednalo zo strany žalovaného o úmyselne obohatenie prvostupňový súd vyhodnotil ako nepreukázané, žalobca konal bez akéhokoľvek fyzického alebo psychického donútenia zo strany žalovaného, ktorý je navyše samosprávnym územným celkom a nepreukázal úmysel bezdôvodne sa obohatiť. Žalovaný až do právoplatného skončenia konania o určenie vlastníckeho práva k sporným nehnuteľnostiam nemal skutočnú vedomosť o tom, že nie je vlastníkom prenajatých nehnuteľností.

K žalobe o zaplatenie čiastky 6.350,- eur súd uviedol, že k tomuto nároku žalobca neunesol dôkazné bremeno, ktoré ho podľa § 120 O.s.p. zaťažovalo, keď žiadnym spôsobom nepreukázal, že mu vzniklo právo na vymáhanie tejto čiastky od žalovaného, žalobca dobrovoľne zložil sumu 300.000,- Sk na svoj vkladový účet a ak nebol spokojný s úrokom, ktorý mu poskytovala banka na jeho vkladovom účte, mal si toto právo na vyšší úrok uplatňovať u banky, preto u žalovaného nebola preukázaná pasívna legitímácia pre takéto plnenie. Súd prvého stupňa posúdil tento návrh i v prípade, ak by čiastka 6.350,- eur mala byť náhradou škody, k čomu poukázal na ust. § 420 Obč. zák., ale žalobca v konaní nepreukázal, že by žalovaný porušil právnu povinnosť, v dôsledku ktorého porušenia by vznikla žalobcovi škoda a žalobca súdu nepreukázal, že finančné prostriedky na svoj účet zložil v prospech žalovaného z donútenia.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovanému náhradu trov konania a trov právneho zastúpenia, ako i povinnosť doplatiť súdny poplatok za návrh, ktoré v odôvodnení rozhodnutia podrobne špecifikoval.

Proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa podal v zákonnej lehote žalobca odvolanie a žiadal, aby odvolací súd predmetné rozhodnutie zmenil a návrhu v celom rozsahu vyhovel. Dôvodnosť námietky premlčania jednoznačne poprel a tvrdil, že pre uplatnenie práva na vydanie bezdôvodného obohatenia sa pre začiatok subjektívnej premlčacej doby vyžaduje skutočná a nie iba predpokladaná vedomosť oprávneného o tom, kto sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil a kto majetkový prospech získal, preto sa lehota počíta od právoplatnosti rozhodnutia Okresného súdu Galanta a to odo dňa 13.10.2009, žalobu podal na Okresný súd Galanta dňa 05.02.2013, teda v objektívnej lehote, ktorú je potrebné aplikovať v rozsahu 10 rokov. Posudzovanie plynutia subjektívnej a objektívnej lehoty prvostupňovým súdom označil za nesprávne, pretože ani podľa predchádzajúcich právnych predpisov nebolo možné, aby vlastníčka S. prišla o vlastníctvo k nehnuteľnostiam a Mesto Sereď ako žalovaný nikdy k nim nezískal vlastnícke právo, preto si ani nikdy nemohol uplatňovať práva vlastníka a prenajímateľa, čím je preukázané, že zo strany žalovaného sa jednalo o úmyselné konanie spôsobiť škodu, ktorý úmysel odvolateľ súdu preukázal. S takýmto konaním sa spája i správanie sa žalovaného, ktorý napriek tomu, že nikdy nebol vlastníkom sporných nehnuteľností a nemal právo na uzavretie nájomnej zmluvy a prijímanie nájomného, podal na Okresný súd Galanta žalobu a žiadal, aby súd zaviazal odvolateľa na zaplatenie nájomného za roky 2004, 2005 a 2006, ktorý návrh bol ale súdom zamietnutý. Ak žalovaný - Mesto Sereď podalo žalobu už v čase, kedy prebiehalo konanie o určenie vlastníctva sa dá predpokladať jeho zlý úmysel, z toho dôvodu mal súd aplikovať premlčaciu dobu podľa § 106 ods. 2 Obč. zák. v rozsahu 10 rokov. Prvostupňový súd napriek tomu, že pri rozhodovaní o veci sa so súvisiacim spisovým materiálom oboznámil, z nepochopiteľných dôvodov naň neprihliadol. Prvostupňový súd nájomnú zmluvu označil za absolútne neplatný právny úkon, čo je tiež ďalším dôkazom o zlom úmysle žalovaného bezdôvodne sa obohatiť a v závere odvolateľ dal na zváženie či v danom prípade je akákoľvek premlčacia doba použiteľná.

Žalovaný sa k odvolaniu nevyjadril.

Odvolací súd vec prejednal podľa § 212 ods. 1 O.s.p., podľa ktorého je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný a podľa § 214 ods. 2 O.s.p. o odvolaní rozhodol bez nariadenia ústneho pojednávania rozsudkom podľa § 156 ods. 1,3 O.s.p., ktorý verejne vyhlásil, keď miesto a čas verejného vyhlásenia oznámil na úradnej tabuli Krajského súdu v Trnave v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením. Účastníkov konania ani ich právnych zástupcov o mieste a čase verejného vyhlásenia rozsudku osobitne elektronickými prostriedkami neupovedomoval, pretože o túto možnosť nepožiadali (§ 45 ods. 4 O.s.p.).

V súvislosti s podanými opravnými prostriedkami odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že rozsah prieskumu vykonaného v rámci odvolacieho konania je zásadne daný odvolaním (§ 212 ods. 1 O.s.p.), podľa ktorého je odvolací súd viazaný návrhom odvolateľa, ktorý zahrňuje v sebe jednak kvalitatívnu ako i kvantitatívnu stránku a sám odvolateľ si spravidla určuje rozsah, v akom má byť napadnuté rozhodnutie odvolacím súdom preskúmané a dôvody, z ktorých má byť preskúmané.

Podľa § 219 ods. 1 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 219 ods. 2 O.s.p., ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Odvolací súd poukazuje i na uznesenie Ústavného súdu SR spis. zn. II ÚS 78/2005 podľa ktorého „odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní, pokiaľ zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní“.

Dokazovanie v rozsahu vykonanom prvostupňovým súdom odvolací súd považuje za dostatočné, v ktorom sa prvostupňový súd podrobne zaoberal všetkými v konaní zistenými skutočnosťami, tieto správne jednotlivo i v ich vzájomnej súvislosti vyhodnotil a právny záveru, ku ktorému dospel a ktorý vyjadril vo vyhlásenom výroku rozsudku je správny, dostatočne kvalifikovane odôvodnený a odvolací súd sa s ním stotožňuje.

V prvom rade považuje odvolací súd za potrebné dať do pozornosti odvolateľa, že všetky majetkové práva z výnimkou vlastníckeho práva a práva z vkladov na vkladných knižkách alebo na iných formách vkladov a bežných účtoch, pokiaľ vkladový vzťah trvá, sa premlčujú (§ 100 ods.2 a ods.3 Obč. zák.), preto úvaha vyslovená v odvolaní o nedôvodnom použití premlčania je irelevantná.

Na zdôraznenie správnosti rozhodnutia prvostupňového súdu v súvislosti s ostatnými odvolacími dôvodmi poukazuje odvolací súd na to, že právo na vydanie plnenie bezdôvodného obohatenia sa premlčí za tri roky a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie za 10 rokov odo dňa, keď k nemu došlo (§ 107 ods. 2 Obč. zák.). V prípade práva na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia je, ako správne uviedol i prvostupňový súd, kombinovaná premlčacia doba a to subjektívna a objektívna. Začiatok týchto dôb je upravený odlišne, keď subjektívna premlčacia doba je kratšia, dvojročná a objektívna premlčacia doba je buď trojročná, v prípade bezdôvodného obohatenia vzniknutého z nedbanlivosti alebo desaťročná, ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie. Súd prvého stupňa začiatok plynutia objektívnej premlčacej lehoty správne stanovil od momentu vzniku úkonu, ktorý bol absolútne neplatný a ktorým je uzavretie nájomnej zmluvy medzi účastníkmi, čo bolo 1.11.1999 a objektívnu premlčaciu dobu v rozsahu troch rokov, ktorú ale nemožno prekročiť, hoci by boli i splnené podmienky pre subjektívnu premlčaciu dobu. Tým prvostupňový súd skutkovo i právne správnymi argumentmi vyvrátil nesprávny názor žalobcu o začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby, ktorá tak nemohla začať od právoplatnosť rozsudku ktorým bolo určené, že vlastníčkou prenajatých nehnuteľností nie je žalovaný, ale iný subjekt. Základným inštitútom premlčania je práve pôsobiť na subjekty občiansko-právnych vzťahov, aby v primeraných dobách uplatnili svoje nároky a zároveň zabrániť tomu, aby neboli tak povinné osoby nútené i po časovo neprimeranej dobe plniť si svoje povinnosti. Práve inštitút premlčania zabraňuje dlhodobému trvaniu práva a im zodpovedajúcim povinnostiam a neistote, ktorá by pri takomto stave mohla nastať. Z uvedeného dôvodu zákonom stanovená premlčacia doba umožňuje, že sa ani oprávnená osoba už nemôže domáhať u súdu svojho práva, kedy dôvodné vznesenie námietky premlčania má za následok, že súd už nemôže oprávnenej osobe takéto právo priznať. Začiatok subjektívnej i objektívnej premlčacej doby je stanovený síce odlišne na sebe nezávisle, ale subjektívna premlčacia lehota môže plynúť iba v rámci premlčacej doby objektívnej, ktorú nemožno prekročiť. Vzájomný vzťah týchto lehôt znamená, že ak sa skončí plynutie jednej z nich, právo sa premlčí a

to napriek tomu, že poškodenému ešte druhá premlčacia doba plynie. Objektívna premlčacia doba je trojročná a začala plynúť od okamihu zaplattenia poslednej platby nájomného žalobcom žalovanému, čo bolo dňom 20.07.2004 ako uviedol žalobca a od tohto dátumu plynula objektívna trojročná lehota, ktorá skončila dňom 21.07.2007. Skončením objektívnej premlčacej doby tým zároveň skončila i subjektívna premlčacia doba, z uvedeného dôvodu preto nárok žalobcovi nebolo možné priznať. Žaloba bola podaná na súd až dňa 07.02.2013, kedy už došlo k uplynutiu objektívnej premlčacej doby.

Odvolací súd preskúmal i rozhodnutie prvostupňového súdu o nároku žalobcu na zaplattenie čiastky 6.350,- eur, ktorú požadoval žalobca ako stratu, ktorá mu mala vzniknúť tým, že v prospech žalovaného vinkuloval čiastku 300.000,- Sk s ktorou nemohol nakladať. Prvostupňový súd poukázal v tejto súvislosti na právnu úpravu vyplývajúcu z ust. § 420 Obč. zák., keďže žalobca tento nárok nekvalifikoval, posúdil ho ako nárok na náhradu škody, ktorej existencia ale nebola z vykonaného dokazovania preukázaná, preto nárok i v tejto časti ako nedôvodný zamietol. Súd prvého stupňa sa správne vysporiadal i s aplikáciou právnej úpravy uvedenej v Občianskom zákonníku vzhľadom na v rozhodnom čase platnú právnu úpravu Obchodného zákonníka, ktorý nebolo možné na daný právny vzťah aplikovať.

S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd rozhodnutie prvostupňového súdu považuje za vecne správne, ktorý sa v dostatočnom rozsahu venoval všetkým z konania vzídeným skutočnostiam, tieto správne vyhodnotil, preto rozhodnutie prvostupňového súdu podľa § 219 ods. 1,2 O.s.p. ako vecne správne v celom rozsahu potvrdil.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 151 ods. 1 O.s.p., ale v konaní úspešnému žalovanému náhradu nepriznal, pretože návrh na ich priznanie nepodal .

Senátom odvolacieho súdu bolo toto rozhodnutie prijaté v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.